

Rijnstreekgemeenten en Holland Rijnland

Addendum bij Contourenschets aansluiting/vervlechtingsonderzoek

22 juli 2008

Twynstra Gudde

ADVISEURS EN MANAGERS

Rijnstreekgemeenten en Holland Rijnland

Stationsplein 1
Postbus 907
3800 AX Amersfoort
Telefoon 033 4677777
www.twynstragudde.nl

Addendum bij Contourenschets aansluiting/vervlechtingsonderzoek

Maarten Otto
Dirk Louter

Amersfoort, 22 juli 2008
492807/DLO/IPA

Inhoudsopgave

1	Inleiding	1
2	Actualisatie omgevingsanalyse	4
2.1	Raakvlakkennotitie 2004	4
2.2	Bestuurlijke ontwikkelingen met mogelijke gevolgen voor de Rijnstreek	6
3	Alternatieve scenario's	8
4	Beantwoording specifieke vragen	10

1 Inleiding

De gemeenten in de Rijnstreek hebben in verband met de voorbereiding van de besluitvorming over een mogelijke aansluiting bij Holland Rijnland, een aantal gebiedspecifieke vragen gesteld. In dit addendum bij de “Contourenschets Aansluiting Rijnstreek en Holland Rijnland” wordt hieraan specifiek aandacht geschonken.

Hoofdlijn Contourenschets

Het gebied van Holland Rijnland en de Rijnstreek is een gebied dat, onverlet de diversiteit in functies en ontwikkelingen, eenheid en samenhang heeft. Dit is historisch gegroeid. De Oude Rijnzone van Katwijk tot Bodegraven is de belangrijkste sociaal-economische drager, het basisprofiel, van het gebied. Die samenhang is ook nu nog terug te zien in de manier waarop burgers, bedrijven en maatschappelijke organisaties binnen dit gebied opereren en georganiseerd zijn. Het is een rijkgeschakeerd gebied voor wat betreft economische en maatschappelijke functies, en landschap en omgeving. De relatieve kleinschaligheid waarop die functies georganiseerd zijn en de onderlinge afhankelijkheid geven een hoge kwaliteit van woon-, werk-, en recreatiemilieus. Die is niet onbedreigd en moet goed onderhouden en ontwikkeld worden. De gemeenten hebben hierin een centrale rol; samenwerking tussen gemeenten is nodig om effectief en daadkrachtig voor kwaliteit te kunnen blijven gaan. Aansluiting van de Rijnstreek bij Holland Rijnland zal voor geen van beide gebieden “meer van het zelfde” betekenen. De aansluiting zorgt wel voor een aanvulling in complementaire ontwikkelingen, kwaliteit en contouren.

Het gebied heeft een scharnier- en verbindingsfunctie binnen de Randstad tussen de grote stadsgewesten. Dat betekent op sommige terreinen een bedreiging (vanwege congestie, ongewenste overloop, verrommeling) maar biedt op veel terreinen ook kansen (woonkwaliteit, economische ontwikkeling, recreatie/toerisme, natuur/landschap). Het grijpen van de kansen en het tegengaan van de bedreigingen is sterk gebaat bij een gezamenlijke aanpak van gemeenten in een solide samenwerkingsstructuur.

Op basis van informatie uit beide gebieden is een globale strategische agenda te destilleren met de volgende kernelementen:

- versterking van het economisch profiel
- versterking van natuur- en landschapwaarden
- verbetering van bereikbaarheid
- versterking van woonkwaliteit
- ontwikkeling van samenlevingskwaliteit in sociaal en welzijnsopzicht.

Deze elementen worden in de contourenschets nader uitgewerkt met de belangrijkste thema's en beleidsterreinen die in beide regio's spelen.

Globale bestuurlijke en financiële gevolgen

Om de meerwaarde uit de aansluiting te realiseren zal moeten worden voldaan aan een aantal randvoorwaarden op bestuurlijk, organisatorisch en financieel terrein. Aansluiting zal plaatsvinden bij het huidige bestuursmodel van Holland Rijnland. Dit betekent een aansluiting bij een minder vrijblijvende vorm van samenwerking op regionaal niveau, met een sterkere democratische legitimatie. De regionale belangen, mede van invloed op de lokale situatie, worden daarmee niet vrijblijvend vertegenwoordigd door de regio. Aansluiting beperkt de bestuurlijke drukte in regionale overleggen en er ontstaat een robuustere (ambtelijke) ondersteuning van de regionale belangen. De vermindering van vrijblijvendheid in samenwerking gaat gepaard met een verschuiving van beslissingsbevoegdheid. De portefeuillehouders krijgen een meer adviserende rol terwijl het Dagelijks Bestuur en het Algemeen Bestuur een meer besturende rol krijgen. De Rijnstreekgemeenten zullen op alle niveaus in de bestuurlijke organisatie een volwaardige en evenwichtige positie in kunnen nemen binnen dit bestuursmodel.

In financiële zin zal de inwonerbijdrage voor de Rijnstreekgemeenten worden verhoogd met circa € 2,10 per inwoner per jaar voor het basistakenpakket (nu circa € 8,00). Hier staat tegenover dat dan wordt deelgenomen in een sterkere samenwerkingsstructuur met meer ondersteuning, meer doorzettingsmacht en meer zeggenschap en invloed naar buiten. Voor de uitvoering van extra Rijnstreek-specifieke taken kunnen nadere afspraken worden gemaakt, net zoals de "oude" regio's in Holland Rijnland dit soort afspraken hebben met de regio. De Rijnstreekgemeenten betalen niet mee aan het huidige Regionaal Investeringsfonds van Holland Rijnland. Wel zal na aansluiting worden gewerkt aan een gezamenlijke projectenstrategie waarbij ook huidige Rijnstreekprojecten worden ingebracht.

Meerwaarde

De Rijnstreekgemeenten hebben enkele jaren geleden geconstateerd dat de eigen regionale samenwerking te weinig meerwaarde had. Gekozen is voor een verkenning van de samenwerking richting Holland Rijnland om de kracht en de effectiviteit van de samenwerking te vergroten.

De meerwaarde van aansluiting voor de Rijnstreekgemeenten zit vooral in de kansen die worden geboden om op strategisch gebiedsniveau sterker op te treden op verschillende terreinen en daarmee belangrijke lokale en regionale vragen in de Rijnstreek met meer daadkracht, stevigheid en externe invloed aan te pakken. Met andere woorden: extra bestuurskracht, met betere resultaten voor burger en gebied op verschillende terreinen.

Twynstra Gudde

Daar zal natuurlijk wel voor gewerkt en actief voor geparticipeerd moeten worden; aansluiting is geen vrijblijvende keuze. De meer concrete kansen op meerwaarde op onderdelen zijn beschreven bij de verschillende beleidsonderwerpen.

De afweging of voor deze meerwaarde extra kosten gewettigd zijn, dient elke gemeente uiteraard zelf te maken, doch daarbij dient wel in ogenschouw te worden genomen dat het bereiken van extra bestuurskracht langs andere weg substantiële investeringen zou vragen. Bijvoorbeeld het adequaat hiervoor inrichten van de bestaande Rijnstreekorganisatie zal forse meerkosten vragen bij een veel beperkter te verwachten resultaat. Het gaat dus niet alleen om de vraag of de te verwachten extra kosten opwegen tegen de meerwaarde maar ook om de vraag of de beoogde (en eerder als noodzakelijk vastgestelde!) meerwaarde op andere wijze sneller, beter en goedkoper kan worden bereikt. Uit de globale variantenanalyse in dit addendum blijkt dit zeker niet.

2 Actualisatie omgevingsanalyse

In de vergadering van de gemeenteraad van Alphen aan den Rijn op 29 mei jl. is een motie aangenomen waarin het College van B&W verzocht is om in het kader van de voorbereiding van de besluitvorming over de aansluiting bij Holland Rijnland een actualisatie van de omgevingsanalyse op te stellen. Het College van B&W heeft aangegeven uitvoering te geven aan de motie door middel van een actualisatie van de bestaande raakvlakkennotitie met de Goudse regio (2004), aangevuld met gemeentespecifieke factoren en aandachtspunten voor de Rijnstreek in haar totaliteit en voor elk van de vier gemeenten afzonderlijk.

2.1 Raakvlakkennotitie 2004

Aan de hand van de samenvatting uit de raakvlakkennotitie van 2004 wordt de volgende actualisatie van die gegevens geformuleerd.

Op welke terreinen wordt reeds samengewerkt?

(Gegevens 2004)

Geconstateerd wordt dat de inhoudelijke samenwerking tussen beide regio's zich momenteel met name concentreert op de terreinen slappe bodem, GDU (verkeer & vervoer), het CVV-vervoer en het gebiedsprofiel (ook verkeer en vervoer).

Actualisatie 2008

De huidige samenwerkingsverbanden concentreren zich op verkeer en vervoer (o.a. GDU en gebiedsprofielen). Dit is een belangrijke samenwerking die moet worden geïncorporeerd in een eventuele aansluiting met Holland Rijnland. Op het gebied van CVV-vervoer zijn twee vergelijkbare systemen naast elkaar operationeel (Groene Harthopper en Rijnstreekhopper). Samenwerking op het terrein van slappe bodem is minder actueel op het moment. De samenwerkingen in het verband van de RijnGouwelijn, de ontwikkeling van de Oude Rijnzone (met name Bodegraven) en de veiligheidsregio hebben zich verder ontwikkeld, waarbij de relaties op deze terreinen met Holland Rijnland simultaan en deels verder zijn ontwikkeld in die periode.

Twynstra Gudde

In welke overlegorganen participeren beide regio's?

(Gegevens 2004)

Beide regio's participeren in de volgende overlegorganen:

- Bestuurlijk Platform Groene Hart
- Vereniging Deltametropool
- Deltanet
- RPA (Regionaal Platform Arbeidsmarkt)
- Schoolbegeleidingsdienst
- RMC
- Provinciale overleggen milieu.

Actualisatie 2008

- De gemeenten van Rijnstreek en Midden-Holland werken (met nog circa 35 andere gemeenten) samen in het Woerdens Beraad (vloeit voort uit Bestuurlijk Platform Groene Hart). Van het Woerdens Beraad maken tevens deel uit de gemeenten Leiderdorp en Zoeterwoude uit de regio Holland Rijnland
- In de Vereniging Deltametropool heeft Midden-Holland geen zitting meer. Ook het Rijnstreekberaad is uitgetreden
- Deltanet is geen bestaand samenwerkingsverband meer
- In het RPA (Regionaal Platform Arbeidsmarkt) wordt inmiddels samengewerkt met zowel Midden-Holland als Holland Rijnland
- De Schoolbegeleidingsdienst is verzelfstandigd
- Het RMC is nog steeds een samenwerkingsverband
- In het Provinciaal Overleg Milieu zijn alle samenwerkingsverbanden vertegenwoordigd
- In de contourennota is aangegeven dat op diverse terreinen in de sfeer van gezondheidszorg (GGD) en welzijn samenwerkingsverbanden met de regio bestaan
- Ook in de veiligheidsregio nemen beide regio's deel, alsmede de Leidse regio.

Welke vergelijkbare taken worden door regio's afzonderlijk uitgevoerd?

(Gegevens 2004)

BWS, educatie en inburgeringstaken en er functioneert in elke regio een RPV en een CVV-systeem.

Actualisatie 2008

Het BWS (volkshuisvesting) wordt niet meer uitgevoerd.

Inburgering maakt in de Rijnstreek deel uit van de Regionale Agenda Samenleving. Deze agenda zal binnenkort gezamenlijk met de Leidse regio worden vorm gegeven; inburgering maakt er dan evenwel geen deel meer van uit.

Waar liggen voor de nabije toekomst gemeenschappelijke opgaven?

(Gegevens 2004)

Met name op het gebied van verkeer en vervoer, de RijnGouwelijn en op het terrein van één veiligheidsregio.

Actualisatie 2008

Op deze taken wordt nog steeds - zij het in groter verband en met Holland Rijnland - samengewerkt.

Conclusie actualisatie raakvlakken Rijnstreek –Midden Holland

Het aantal in de notitie van 2004 aangegeven raakvlakken en samenwerkingsverbanden met Midden-Holland is licht afgenomen. Belangrijk blijft de samenwerking op het gebied van verkeer en vervoer. Leerplicht is in de Rijnstreek onderdeel geworden van integrale jeugdzorg, een thema dat samen met de Leidse regio wordt uitgevoerd.

Daarnaast is er de bredere samenwerking in het Woerdens Beraad. De bestaande samenwerking richt zich vooral op operationeel niveau. Deze samenwerkingen zullen moeten en kunnen worden geïncorporeerd in de samenwerking met Holland Rijnland. De samenwerking op het terrein van de RijnGouwelijk, Oude Rijnzone en de veiligheidsregio vindt vanuit de Rijnstreek reeds plaats met zowel Holland Rijnland als Midden-Holland. Nieuwe samenwerking tussen de regio's Rijnstreek en Midden-Holland heeft zich in de afgelopen jaren niet ontwikkeld.

2.2 Bestuurlijke ontwikkelingen met mogelijke gevolgen voor de Rijnstreek

Recentelijk zijn er vooral bestuurlijke ontwikkelingen in de omgeving van de Rijnstreek geweest die invloed hebben op de bestuurlijke organisatie in het gebied. In maart 2007 komt de Commissie van der Berg, die zich in opdracht van de Provincie Zuid-Holland heeft uitgesproken over de bestuurlijke toekomst van de bestuurlijke organisatie in dit deel van de provincie, met haar bevindingen. Het advies gaat over de bestuurlijke toekomst van de Zuidplasp gemeenten Gouda, Moordrecht, Waddinxveen, Zevenhuizen-Moerkapelle en Nieuwerkerk aan den IJssel, en de gemeenten Bodegraven, Reeuwijk, Boskoop, Rijnwoude en Zoeterwoude. De commissie stelt dat gemeentelijke herindelingen noodzakelijk zijn om de bestuurbaarheid vast te houden.

In 2008 is de provinciale nota "Kwaliteit van lokaal bestuur" uitgebracht. De provincie geeft in deze nota aan, naast bestuurskrachtigere gemeenten, tevens robuustere regio's te willen bevorderen.

Parallel aan het verschijnen van dit advies zijn de gemeenten Moordrecht, Zevenhuizen-Moerkapelle en Nieuwerkerk aan den IJssel reeds gestart met een Arhi-procedure om te komen tot de fusie van de gemeenten. Per 1 januari 2010 zal deze fusie een feit zijn. Ook Bodegraven en Reeuwijk oriënteren zich op een fusie, waarbij de Colleges van B&W zich inmiddels hebben uitgesproken voor een fusie per 1 januari 2011 of 1 januari 2012. Op dit moment werken deze beide gemeenten aan de fusie van de ambtelijke organisaties. Ook de andere deelnemende gemeenten, te weten Rijnwoude, Boskoop, Waddinxveen en Gouda, oriënteren zich momenteel (afzonderlijk of gezamenlijk) op hun bestuurlijke toekomst.

Boskoop en Rijnwoude bevinden zich op een strategisch punt in de voorbereidingen op een gemeentelijke herindeling. Waddinxveen en Gouda zoeken nu gezamenlijk naar de manier om de uitdagingen en het toekomstige bestuurlijke krachtenveld het hoofd te kunnen bieden.

De dynamiek in het bestuurlijk krachtenveld wordt nog eens verder geactiveerd door de bewegingen van Rotterdam. Rotterdam heeft aangegeven dat zij de Zuidplaspolder, met daarin locaties voor landelijke woonmilieus, aan haar grondgebied wil toevoegen. De stad Rotterdam wil het woningbouwbeleid en het stedelijk vernieuwingsbeleid wijzigen en heeft daar ruimte voor nodig. De uitbreidingsdrang van Rotterdam legt extra druk op de omliggende gemeenten in de Zuidvleugel.

In de Krimpenerwaard beraden de K5-gemeenten zich aan de hand van een in de loop van dit jaar vast te stellen evaluatie over de toekomst van de samenwerking. Dit kan een intensivering van de samenwerking betekenen, maar ook een vermindering van de samenwerking en mogelijke herindeling in het gebied.

De bestuurlijke context van het ISMH kan hierdoor als dynamisch worden omschreven. In ieder geval neemt het aantal deelnemende gemeenten af (van dertien naar in ieder geval negen en in een uiterst scenario naar vier deelnemers in 2016). Er wordt door het ISMH inmiddels onderzoek gedaan naar de mogelijke gevolgen hiervan voor het samenwerkingsorgaan van het geheel van bovengeschetste ontwikkelingen. De uitkomst hiervan is nog niet bekend.

3 Alternatieve scenario's

Primaire doelstelling van de individuele gemeenten in de Rijnstreek is het dienen van de belangen van haar burgers. Deze belangen zijn lokaal maar veelal ook grensoverschrijdend en daarmee regionaal. In beginsel kan elke gemeente haar eigen methode kiezen: opereren vanuit samenwerking of opereren vanuit *stand alone*. In de praktijk blijkt echter dat geen enkele gemeente (tot aan de grootste van Nederland of in de meest afgelegen regio's) het zich kan veroorloven om alleen de vragen en uitdagingen die de eigen burgers stellen tegemoet te treden. Die basisnoodzaak is keihard; vorm, aard en randvoorwaarden zijn variabel.

Vanuit dat perspectief is in het geval van de Rijnstreek een aantal verschillende scenario's denkbaar. Overigens zijn in 2004 enkele scenario's ruim besproken, op grond waarvan de voorkeur is uitgesproken voor aansluiting bij Holland Rijnland.

1. Voortzetting samenwerking Rijnstreek

In deze variant (nulvariant) blijft de huidige samenwerkingsvorm (Rijnstreekberaad) in stand. Voor de individuele gemeenten verandert er niets. Er is geen sprake van krachtige samenwerking op onderdelen of meerwaarde, maar ook geen directe minderwaarde. Wel moet serieus rekening gehouden worden met een verdere afname van het aantal deelnemende gemeenten naar drie vanwege de vorming van de gemeente Kaag en Braassem. Daarover zal de gemeenteraad Kaag en Braassem begin 2009 beslissen. Tot op heden hebben de raden van Alkemade en Jacobswoude zich steeds uitgesproken voor een toetreding tot Holland Rijnland.

2. Opheffing Rijnstreekberaad zonder aansluiting bij een ander verband

In deze variant wordt de bestaande (niet zeer effectieve) samenwerkingsstructuur Rijnstreekberaad opgeheven/geliquideerd, waarbij bepaalde overgebleven taken worden ondergebracht in een aparte constructie (bijvoorbeeld centrumgemeenteconstructie). De individuele gemeenten hebben dan niet meer een vaste groep van samenwerkingspartners en kunnen selectief aansluiten bij andere gemeenten/partners voor bepaalde taken (plustaken). Gemeenten hebben hiermee geen/minder regie op de sturing van regionaal-strategische ontwikkelingen en missen een natuurlijk platform om inhoudelijke en bestuurlijke ontwikkelingen te overleggen en gezamenlijk tegemoet te treden.

De praktijk laat zien dat wellicht (helaas) samenwerking tussen overheden (en maatschappelijke partijen) rond belangrijke onderwerpen ook organisatie op macht en invloed in vaste verbanden nodig maakt en dat aansluiting/versterking binnen vaste bestuurlijke kaders daarvoor nog steeds de aangewezen weg is. De ontwikkelingen naar grotere gemeenten en sterkere regionale samenwerking in het gehele gebied van de Randstad illustreren deze situatie.

3. Aansluiting bij Holland Rijnland

In de contourenschets is uitgebreid aangegeven wat hiervan de consequenties zijn. Een variant binnen dit scenario is dat niet alle Rijnstreekgemeenten (gelijktijdig) aansluiten bij Holland Rijnland. De toetredingsprotocollen in Holland Rijnland laten deze mogelijkheid formeel toe. Dit heeft in ieder geval consequenties voor de liquidatie van het Rijnstreekberaad, dat dan niet collectief zal kunnen plaatsvinden en waarbij bijvoorbeeld twee gemeenten als “achterblijvers” de liquidatie op zich moeten nemen.

4. Aansluiting bij Midden-Holland

De gevolgen hiervan zijn niet uitgebreid onderzocht. In het algemeen zal aansluiting bij Midden-Holland een minder op strategische doelen gerichte samenwerking kunnen zijn, gezien het karakter en de ontwikkeling van het ISMH; het zal meer betrekking hebben op operationele samenwerking (uitbouw van bestaande taken). Voor zover strategische doelen aan de orde zijn, kan enerzijds gesteld worden dat er meer nadruk zal kunnen liggen op gezamenlijke Groene Hartdoelstellingen. Tegelijk liggen in Midden-Holland ook belangrijke stedelijke ontwikkelingsrichtingen (o.a. Zuidplaspolder, Gouweknoop). Nog onbekend is hoe het ISMH zich als bestuurlijke partner zal kunnen gaan opstellen, gezien de vele (nog onzekere) bestuurlijke ontwikkelingen in het gebied.

5. Aansluiting op niveau Veiligheidsregio

Gezien de recente historie is dit (voorlopig?) alleen een theoretische optie. De bestuurlijke praktijk wijst uit dat samenwerking op een dusdanige schaal tot op heden niet haalbaar is. Overigens hoeft aansluiting bij Holland Rijnland deze mogelijkheid niet verder weg te brengen.

4 Beantwoording specifieke vragen

In diverse stukken en voorbereidende overleggen zijn specifieke vragen gesteld door leden van de gemeenteraden uit de Rijnstreek en de klankbordgroep. Hieronder is een aantal hiervan opgenomen, met name die die niet rechtstreeks in de contourenschets zijn behandeld.

1. *Wat betekent aansluiting van de Rijnstreek bij Holland Rijnland voor het kleine kernenbeleid?*

Het vormgeven van een kleine kernenbeleid voor de Rijnstreek is goed mogelijk, ook na de aansluiting bij Holland Rijnland. Binnen de schaal van Holland Rijnland is ook ruimte om voor gebiedsspecifieke zaken, zoals het kleine kernenbeleid, beleid te ontwikkelen, eventueel via clustervorming van gemeenten met veel kleine kernen. De huidige vormgeving van het kleine kernenbeleid komt daarmee niet in het geding en kan worden doorgezet in de nieuwe regio. In het gezamenlijk te ontwikkelen regionale ruimtelijke beleid dient dit een plaats te krijgen, waarmee ook de stevigheid van de uitvoering versterkt kan worden.

2. *Wat betekent aansluiting van de Rijnstreek bij Holland Rijnland voor het Groene Hartbeleid?*

Voor het vormgeven van het Groene Hartbeleid geldt in beginsel hetzelfde als voor het kleine kernenbeleid. Het vormen van en voldoen aan gebiedsspecifieke beleidsdoelstellingen is geen belemmering voor aansluiting bij Holland Rijnland, en wordt ook niet onmogelijk gemaakt door aansluiting bij Holland Rijnland. In het gezamenlijk te ontwikkelen regionale ruimtelijke beleid dient dit een plaats te krijgen, waarmee ook de stevigheid van de uitvoering versterkt kan worden. Binnen het huidige gebied van Holland Rijnland zijn enkele gemeenten al nauw betrokken bij het Groene Hart (Zoeterwoude, Leiderdorp, Teylingen, Alkemade). Door de samenwerking te intensiveren kunnen de belangen beter worden gediend. Tevens neemt de invloed toe in provinciale en landelijke overlegplatforms indien een grotere regio als Holland Rijnland de Groene Hartdoelstellingen meeformuleert en steunt.

3. *Wat betekent aansluiting van de Rijnstreek bij Holland Rijnland voor de bestuurlijke legitimiteit en de positie van de gemeenteraden?*

Samenwerking moet er altijd toe leiden dat lokale doelen beter gehaald worden. Om dit te bereiken zal er samen besloten moeten worden, hetgeen impliceert dat een deel van de lokale zeggenschap op regionaal niveau moet worden afgewogen en afgestemd met dit van andere gemeenten waardoor op belangrijke momenten ook doorzettingskracht ontstaat. In het huidige model, zoals gehanteerd in de Rijnstreek, is hier geen sprake van (vrijblijvend consensusmodel). In het model zoals gehanteerd bij Holland Rijnland wel.

Bestuurders worden gekozen uit de gemeenteraden (Algemeen Bestuur) en het College van B&W (Algemeen Bestuur en Dagelijks Bestuur). De raden kunnen het Algemeen Bestuur van de regio adviseren, zowel direct als in commissieverband.

4. *Wordt er geëvalueerd of deze meerwaarde ook daadwerkelijk bereikt is na een periode na de aansluiting?*

Deze afspraak is nog niet gemaakt maar het is zeker een goede mogelijkheid voor de gemeenteraden om zicht te houden op het effect van de aan te gane samenwerking.

5. *Mag je als raadslid de meerwaarde wel of niet in geld uitdrukken? Met andere woorden: zijn de meerkosten van aansluiting bij Holland Rijnland hun geld waard?*

De meerkosten van Holland Rijnland leveren een steviger bestuurlijke structuur op en betere kansen voor het realiseren van strategische doelen en projecten. Dit is veel waard. Zoals in dit document aangegeven zouden meerkosten vergeleken moeten worden met het zelf in de Rijnstreek uitbouwen van een sterke bestuurlijke samenwerking. De kosten hiervan zullen naar verwachting hoger zijn met minder bestuurlijk effect. De gemeenteraden moeten zelf afwegen of dit past bij de afdracht die ze zullen moeten doen voor de samenwerking.

6. *Is bij een robuuste nieuwe regio de productafname verplicht of facultatief?*

Er is een basispakket met gelijke taken voor elke gemeente. Over extra taken en projecten zoals het Regionaal Investeringsfonds moeten specifieke afspraken worden gemaakt.

7. *Op sociaal terrein wordt zeer intensief samengewerkt met de Leidse Regio. Moet dat beschouwd worden als een stimulans voor aansluiting of maakt het aansluiting voor dit terrein juist overbodig?*

Samenwerking op bijvoorbeeld de sociale agenda zal ook doorgaan als er geen aansluiting plaats zal vinden, doch zal door aansluiting wel verder worden gestimuleerd en breder en dieper verankerd.

8. *Gaat de Rijnstreek in zijn geheel over?*

De basisafpraak is dat de vier Rijnstreekgemeenten gezamenlijk optrekken. Maar elke gemeenteraad is autonoom en beslist uiteindelijk zelf wat hij doet.

9. *Wat betekent de aansluiting voor (potentiële) fusiegemeenten?*

Voor de gemeenten Jacobswoude en Alkemade betekent het dat zij op korte termijn moeten afwegen in welke regio zij in principe willen opereren. Voorlopig is aangegeven dat dit Holland Rijnland zal zijn. De nieuwe gemeenteraad zal hier begin 2009 over besluiten. Voor de gemeente Rijnwoude heeft een en ander (nog) geen formele gevolgen. Na een eventuele fusie met Boskoop zal een dan nieuw geïnstalleerde gemeenteraad een beslissing nemen over deelname aan gemeenschappelijke regelingen.

Wel zal een en ander in het voortraject goed moeten worden voorbesproken met de potentiële fusiepartner. Tot op heden heeft Rijnwoude zich steeds uitgesproken voor aansluiting bij Holland Rijnland.

10. Wat betekent de standpuntbepaling van Nieuwkoop inzake een eigen onderzoek naar samenwerkingsmogelijkheden?

De gemeente Nieuwkoop zal naar verwachting op korte termijn opdracht verstrekken aan een extern adviseur om een globale bestuurlijke verkenning uit te voeren van de samenwerkingsmogelijkheden van Nieuwkoop, mede tegen de achtergrond van toekomstagenda van Nieuwkoop. De uitvoering van dit onderzoek zal de gemeenteraad van Nieuwkoop ondersteunen in het komen tot een goed onderbouwde en beargumenteerde beslissing over mogelijke aansluiting bij Holland Rijnland en heeft afhankelijk van de uitkomst daarvan uiteraard gevolgen voor het verder te volgen traject. De uitkomst van dit onderzoek wordt in oktober 2008 verwacht.